

Spis treści

Wstęp	5
I. Kreacjonizm w Starym Testamencie	7
1. Podstawowe założenia hermeneutyczne	7
1.1. Ograniczenia antropologiczne tekstów biblijnych	7
1.2. Uwarunkowania czasowe tekstów biblijnych	8
1.3. Wyższość sensu wypowiedzi nad znaczeniem dosłownym	9
2. Opisy stworzenia świata w Księdze Rodzaju	10
2.1. Formalne podobieństwa i różnice	10
2.2. Treściowe podobieństwa i różnice	11
3. Specyfika ujęcia kapłańskiego	12
3.1. Aspekt formalny	12
3.2. Aspekt treściowy	12
3.2.1. Absolutność stwórczego działania Boga	12
3.2.2. Stworzenie przez słowo	14
3.2.3. Dobro stworzeń	14
3.2.4. Obraz Boży w człowieku	15
3.2.5. Odpoczynek Boga jako dopełnienie stworzenia	15
4. Specyfika ujęcia jahwistycznego	16
4.1. Aspekt formalny	16
4.2. Aspekt treściowy	16
4.2.1. Wyjątkowość człowieka	16
4.2.2. Przyjaźń Boga i człowieka	17
4.2.3. Kobieta równa mężczyźnie	17
4.2.4. Misja i odpowiedzialność człowieka	18
5. Przepowiadanie prorockie	19
5.1. Deutero-Izajasz	19
5.2. Inne pisma prorockie	20

6. Księgi dydaktyczne	21
6.1. Księga Psalmów	21
6.2. Księgi Mądrościowe	21
6.2.1. Mądrość Syracha	21
6.2.2. Księga Mądrości	22
6.2.3. Księga Hioba	23
II. Kreacjonizm w Nowym Testamencie	25
1. Stworzenie w przepowiadaniu Jezusa	25
1.1. Perspektywa eschatologiczna	25
1.2. Perspektywa opatrnościowa	27
1.3. Troska o człowieka ubogiego	27
2. Św. Pawła teologia stworzenia	28
2.1. Pan wszelkiego stworzenia	28
2.2. Eschatologiczny Adam	29
2.3. Zwycięzca nad grzechem Adama	30
2.4. „Nowe stworzenie”	33
3. Św. Jana teologia stworzenia	34
3.1. Stwórczy Logos	34
3.2. Zło i grzech	35
4. Kreacjonizm w pozostałych pismach Nowego Testamentu	35
III. Kierunki rozwoju starochrześcijańskiej protologii	39
1. Literatura wczesnopatrystyczna	39
1.1. Kosmologia służąca życiu	39
1.2. Historiozbawcze ujęcie stworzenia	40
1.3. Stworzenie z nicości	42
1.4. Opatrność Boża	44
1.5. Chrystologiczny wymiar aktu stworzenia	46
2. Teologia Augustyna	47
2.1. Początek świata	48
2.2. Stworzenie z czasem i w czasie	50

2.3. Wyższość duszy nad ciałem	50
2.4. Zło i grzech pierworodny	51
3. Orzeczenia synodów z V i VI wieku	54
3.1. Przeciwko przecenianiu ludzkich możliwości	54
3.2. W obronie cielesnej natury człowieka	56
IV. Kierunki rozwoju średniowiecznej protologii	59
1. Wpływy neoplatońskiej kosmologii	59
2. Ujęcia historiozbowcze	60
3. Teologia Tomasza	61
3.1. Koncepcja stworzenia	62
3.2. Opatrzność jako Boski plan	63
3.3. Koncepcja człowieka	64
3.4. Problem zła i grzechu pierworodnego	65
4. W kierunku woluntaryzmu, sceptycyzmu i fideizmu	67
V. Kryzys kreacjonizmu w epoce nowożytnej	69
1. Spór o heliocentryczny światopogląd	69
2. Próby oddzielenia problemu Boga od kosmologii	71
3. Spór o ewolucjonizm	73
4. Orzeczenia Kościoła	75
VI. Nauka o grzechu pierworodnym	79
1. Pojęcie grzechu pierworodnego	79
2. Starotestamentalne podstawy	79
3. Nowotestamentalne podstawy	81
4. Nauczanie Ojców Kościoła	83
5. Orzeczenia Kościoła	84
6. Interpretacje grzechu pierworodnego	86
6.1. Teorie mityczne	86
6.2. Teorie realistyczne	86
6.3. Teorie historiozbowcze	87
6.4. Teorie ewolucjonistyczne i egzystencjalne	88

VII. Angelologia	91
1. Aniołowie w Starym Testamencie	91
1.1. Okres patriarchów i wędrówki z niewoli	92
1.2. Czasy królewskie	93
1.3. Czasy po niewoli babilońskiej	94
2. Aniołowie w Nowym Testamencie	95
2.1. Aniołowie w tajemnicy życia Chrystusa	95
2.2. Aniołowie i ludzie	96
3. Rozwój angelologii w tradycji chrześcijańskiej	98
3.1. Wyobrażenia o aniołach w patrystyce	98
3.2. Wyobrażenia o aniołach w scholastyce	99
3.3. Orzeczenia Kościoła na temat aniołów	100
4. Współczesne poglądy	101
VIII. Nauka o demonach i szatanie	103
1. Biblia o demonach	103
1.1. Wiara w demony w Starym Testamencie	103
1.2. Wiara w demony w Nowym Testamencie	104
2. Biblia o szatanie	105
2.1. Stary Testament o szatanie	106
2.2. Szatan w Nowym Testamencie	107
2.2.1. Przeciwnik Chrystusa	107
2.2.2. Przeciwnik chrześcijan	108
3. Demony i szatan w tradycji chrześcijańskiej	109
4. Orzeczenia Kościoła	110
5. Dzisiejsze kryteria stosowane w nauce o demonach i szatanie	112
5.1. Osiągnięcia historyczno-krytycznej egzegezy	113
5.2. Krytyczne spojrzenie na historię	113
5.3. Miejsce demonologii w stosunku do istoty Ewangelii	115
Wybór podstawowej bibliografii	117